

UGNIUS BUDVYDAS

Jurbarko senojo miesto vietos (2814), Jurbarko r. sav., Kauno g. 64, 2012 m.
archeologinių žvalgomųjų tyrimų
ATASKAITA

Trakai 2012

Turinys

Įvadas.....	3
Ankstesnių tyrimų apžvalga.....	4
Tyrimų aprašymas.....	5
Išvados.....	7
Brėžiniai.....	8
Nuotraukų sąrašas.....	13
Nuotraukos.....	14
Priedai.....	16
Projektas.....	16
Leidimas.....	23

Įvadas

2012 m. spalio mėn. buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai, adresu Kauno g. 64, Jurbarko senojo miesto vietoje (2814), Jurbarko m., pagal Mokslinės archeologijos komisijos prie Kultūros paveldo departamento patvirtintą tyrimų projektą.

Archeologiniai žvalgomieji tyrimai vykdyti, nes sklype planuojama statyti mašinų stovėjimo aikštelę. Mašinų stovėjimo aikštelės statybos metu žemės kasimo darbai bus vykdomi iki 0,4 m į gylį nuo dabartinio žemės paviršiaus. Būsimos mašinų stovėjimo aikštelės vietoje ištirti du šurfai - 2x2 m ir 1,5x1,5 m dydžio. Iš viso archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu tyrinėtas 6,25 m² plotas.

Leidimas atlikti archeologinius tyrimus išduotas Ugniui Budvydui 2012 m. rugsėjo 19 d. Leidimo Nr. 310. Brėžinius braižė ir fotografavo ataskaitos autorius.

Lauko darbai buvo vykdyti 2012 m. spalio mėnesį. Šurfai buvo kasami rankiniu būdu, kastuvais. Šurfai orientuoti pagal pasaulio šalis. Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu naudotas metalo ieškiklis „X-TERRA 705“, fotoaparatas „Canon PowerShot SX 20 IS“.

Ankstesnių tyrimų apžvalga

1997 m. nuo Kauno g. 64 į R ir ŠR archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus atliko L. Kvizikevičius. Nuo būsimos mašinų stovėjimo aikštelės, 20 – 35 m į R, jis ištyrė šurfus Nr. 14 ir Nr. 15 (žr. brėž. Nr. 4). Šurfe Nr. 14 radinių neaptikta. Įžemis pasiektas 0,6 m gylyje. Šurfe Nr. 15 kultūrinis sluoksnis 1,2 m storio. Jame aptikta XVIII – XIX a. datuojamos buitinės keramikos ir pasaginė segė aguonine galvute. Nuo sklypo į ŠR, kitoje Kauno gatvės pusėje, buvo iširti šurfai Nr. 10 – 12 (žr. brėž. Nr. 4). Šurfe Nr. 10 aptiktas XX a. sluoksnis. Įžemis 0,7 m gylyje. Šurfe Nr. 11 aptiktas smulkių akmenų grindinys. Šiame šurfe aptikta keramika, datuojama XX a. Įžemis aptiktas 0,5 m gylyje. Šurfe Nr. 12 aptiktas 0,9 m storio XX a. kultūrinis sluoksnis (Kvizikevičius L. Jurbarko senamiesčio archeologijos žvalgomieji tyrinėjimai 1997 metais ataskaita. p. 7 – 8. F 2834).

1999 m. L. Kvizikevičius ties Kauno g. namu Nr. 60 ištyrė tranšėją, kurioje aptiktas 1,2 – 1,4 m storio kultūrinis sluoksnis, kuriame tarp XX a. šiukšlių aptikta XVII a. plokštinių koklių (Kvizikevičius L. Archeologijos žvalgomieji tyrinėjimai Jurbarko ir Veliuonoje 1999 metų tyrinėjimų ataskaita. p. 14. F 3288).

2001 m. L. Kvizikevičius Kranto g. ištyrė 500 m ilgio, 30 cm pločio ir 70 cm gylio tranšėją. Tyrimų metu vertingų kultūrinių sluoksnių ir radinių neaptikta (Kvizikevičius L. Jurbarko senamiesčio ir Seredžiaus miestelio 2001 m. Žvalgomieji archeologijos tyrimai ataskaita. p. 5. F 3782).

Tyrimų aprašymas

2012 m. spalio mėn. buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai, adresu Kauno g. 64, Jurbarko senjojo miesto vietoje (2814) (žr. Brėž. Nr. 1, 2), Jurbarko m., Jurbarko raj. sav. pagal Mokslinės archeologijos komisijos prie Kultūros paveldo departamento patvirtintą tyrimų projektą.

Archeologiniai žvalgomieji tyrimai vykdyti, nes šiame sklype planuojama statyti mašinų stovėjimo aikštelę (žr. brėž. Nr. 2). Būsimos mašinų stovėjimo aikštelės vietoje buvo ištirti du šurfai - 2x2 m ir 1,5x1,5 m dydžio. Iš viso archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu tyrinėtas 6,25 m² plotas.

Iš pradžių buvo ištirtas šurfas Nr. 1 (žr. brėž. Nr. 2), V sklypo dalyje. Šurfo ŠV kampas yra 5,5 m į R nuo Kauno g. namo Nr. 64A PR kampo ir 12,5 m į PR nuo šio namo ŠR kampo. Jis orientuotas pagal pasaulio šalis, 2x2 m dydžio. Šurfo plotas 4 m². Šurfo viršus dengtas asfaltu (1) (žr. nuotr. Nr. 1). Jis 0,05 – 0,1 m storio. Po asfaltu, 0,05 – 0,1 m gylyje, aptiktas akmeninis grindinys (žr. nuotr. Nr. 2). Tarp grindinio akmenų aptikta XX a. antrąja puse datuojamų radinių: kamštelių nuo alaus, puodų šukių, vinių. Po grindiniu aptiktas 0,5 – 0,55 m storio šviesiai pilkos žemės sluoksnis (2). Šiame sluoksnyje aptikta XX a. pirmąja puse datuojamų radinių: pasaga, bato pasagėlė, buitinės keramikos šukių. Sluoksnio viduryje, 0,35 – 0,45 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus aptikta smulkių griuvenų (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 3). Šio sluoksnio apatinėje dalyje, po griuvenomis, 0,4 – 0,65 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, radinių neaptikta. Po šiuo sluoksniu, 0,6 – 0,75 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, aptiktas smėlio sluoksnis (3) be radinių. Po juo aptiktas šviesiai pilkos žemės, maišytos su smėliu, sluoksnis (4) be radinių. Sluoksnio storis 0,85 – 0,95 m. Po šiuo sluoksniu, 1,3 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, aptiktas įžemis, kuris yra smėlis (5). Perkasos dugnas 1,45 – 1,55 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

Šurfas Nr. 2 (žr. brėž. Nr. 2; nuotr. Nr. 4) R sklypo dalyje. Šurfo ŠV kampas yra 20 m į ŠR nuo Kauno g. namo Nr. 64A PR kampo ir 20 m į PR nuo šio namo ŠR kampo. Jis orientuotas pagal pasaulio šalis, 1,5x1,5 m dydžio. Šurfo plotas 2,25 m². Šurfo viršus dengtas asfaltu (žr. nuotr. Nr. 4). Jis 0,05 – 0,1 m storio. Po asfaltu, 0,05 – 0,1 m gylyje, aptiktas akmeninis grindinys (žr. nuotr. Nr. 5). Tarp grindinio akmenų aptikta XX a. antrąja puse datuojamų radinių. Po grindiniu aptiktas 0,4 – 0,45 m storio šviesiai pilkos žemės sluoksnis (2) (žr. nuotr. Nr. 6). Šiame sluoksnyje aptikta XX a. pirmąja puse datuojamų radinių: buitinės keramikos šukių, vinių. Po šiuo sluoksniu, 0,5 – 0,55 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, aptiktas įžemis, kuris yra smėlis (3). Perkasos dugnas 0,8 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

Atlikus archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus nustatyta, kad būsimų pastatų vietoje

archeologiniu požiūriu vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Išvados

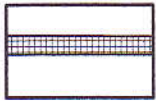
1. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai buvo vykdomi Kauno g. 64, Jurbarko, Jurbarko senojo miesto vietoje (2814), būsimos mašinų stovėjimo aikštelės vietoje.
2. Archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu ištirti 2 šurfai, 2x2 m ir 1,5x1,5 m dydžio. Iš viso tyrinėtas 6,25 m² plotas.
3. Archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu nustatyta, kad būsimos mašinų stovėjimo aikštelės vietoje archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis nesusiformavęs, vertingų radinių neaptikta.
4. Atsižvelgiant į sklypo aplinkoje anksčiau vykdytus tyrimus ir tai, kad sklypas yra Jurbarko senojo miesto vietos (2814) centrinėje dalyje, ateityje atliekant žemės kasimo darbus įrenginėjant mašinų stovėjimo aikštelę būtini archeologiniai žvalgymai.

2012 12 12

Ugnius Budvydas

Sutartiniai ženklai

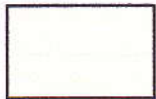
asfaltas

šviesiai pilka žemė

Šviesiai pilka žemė maišyta su smėliu

smėlis

akmenų grindinys

griuvėnos

Brėžinys Nr. 1. Kauno g. 64. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai.
Situacijos planas.

0 5 10 20 Meters
└──┬──┬──┬──┬──┬──┘

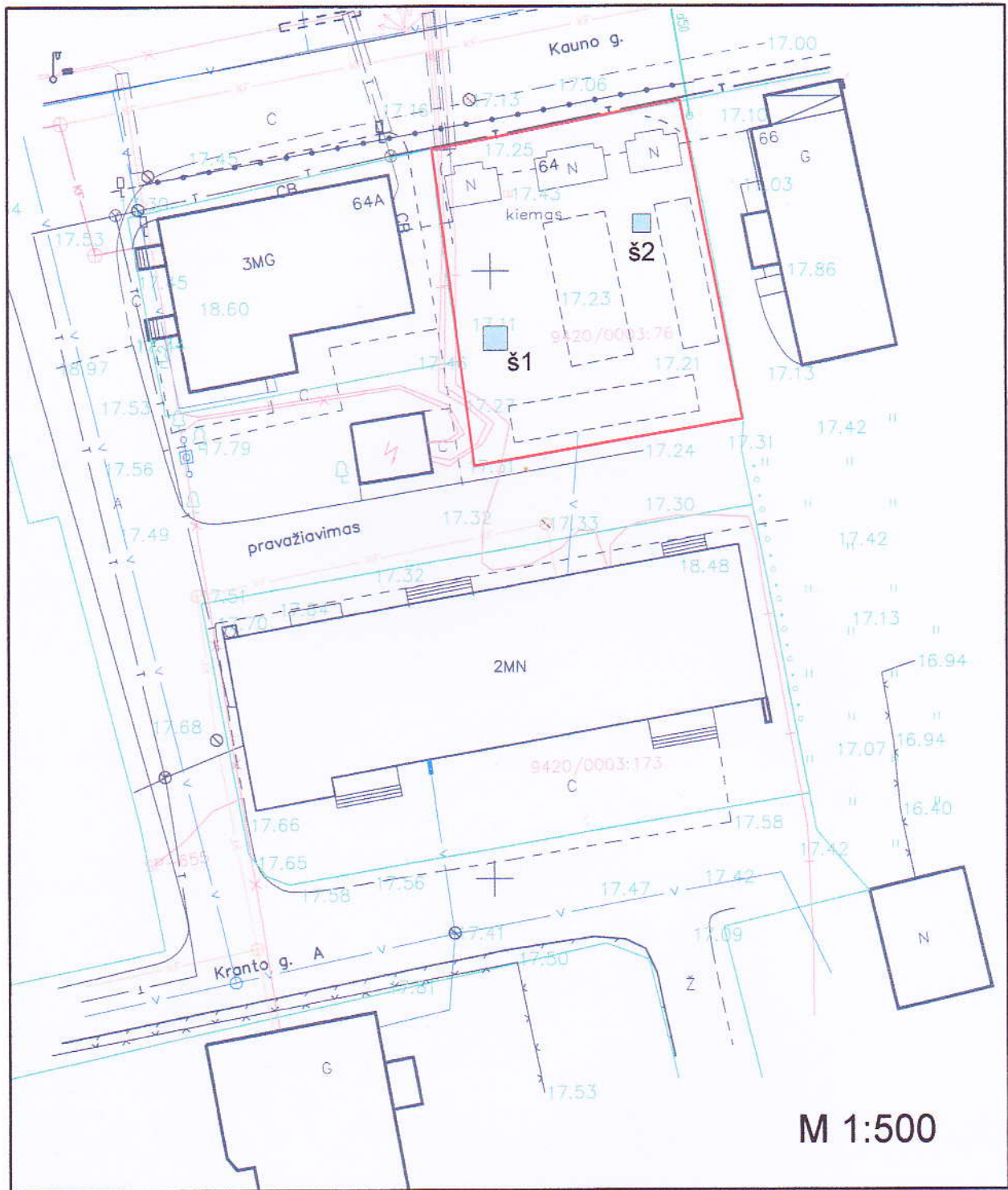

sklypo Kauno g. Nr. 64 ribos

Jurbarko senojo miesto vietos (2814) riba

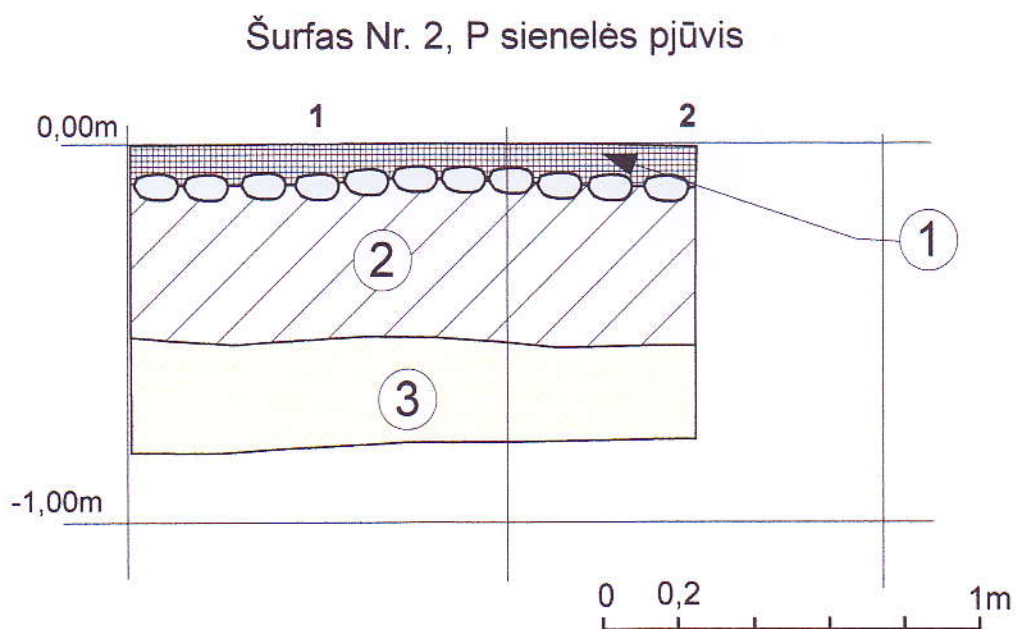
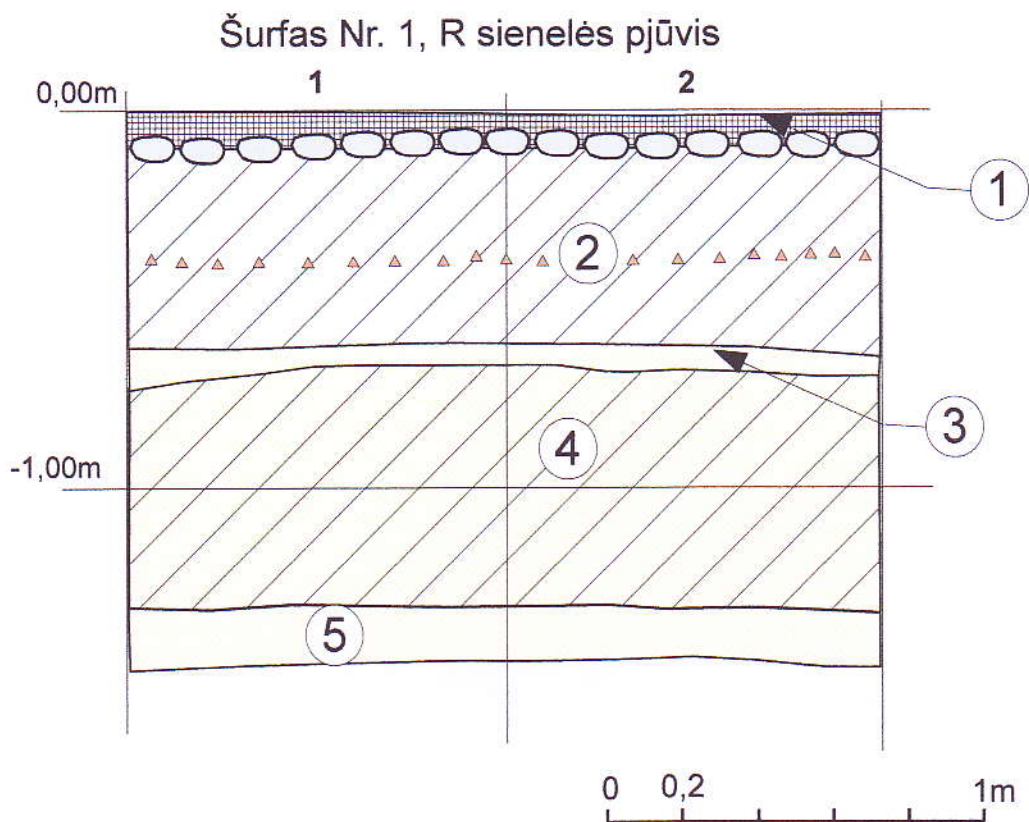
Brėžinys Nr. 2. Kauno g. 64. Situacijos planas. Šurfų išdėstymas.

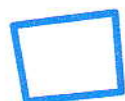
- Sklypo Kauno g. 64 ribos
- š1 Šurfų vietos ir numeriai

0 5m

Brėžinys Nr. 3. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Jurbarke, 2012 m. Kauno g. Nr. 64 šurfo Nr. 1 R sienelės pjūvis ir šurfo Nr. 2 P sienelės pjūvis.

Brėžinys Nr. 4. Kauno g. 64. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai.
Ankstesni tyrimai. Situacijos planas.

sklypo Kauno g. Nr. 64 ribos

■ 1997 m. L. Kvizikevičiaus archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai

1999 m. L. Kvizikevičiaus ištirta tranšėja

2001 m. L. Kvizikevičiaus ištirta tranšėja

Jurbarko senojo miesto vietos (2814) riba

0 5 10 20 Meters
|-----|-----|-----|-----|

Nuotraukų sąrašas

1. Šurfo Nr. 1 vieta prieš pradant archeologinius žvalgomočius tyrinėjimus. Fotografuota iš P pusės.
2. Šurfas Nr. 1. Po asfalto sluoksniu atsidengęs akmenų grindinys. Fotografuota iš P pusės.
3. Šurfas Nr. 1. R sienelės pjūvis. Fotografuota iš V pusės.
4. Šurfo Nr. 2 vieta prieš pradant archeologinius žvalgomočius tyrinėjimus. Fotografuota iš P pusės.
5. Šurfas Nr. 2. Po asfalto sluoksniu atsidengęs akmenų grindinys. Fotografuota iš P pusės.
6. Šurfas Nr. 2. P sienelės pjūvis. Fotografuota iš Š pusės.

1

2

3

4

5

6

Patvirtinta užsakovo

Igor Ivanov
R. Ulaunof
2012 09 10.

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų, Jurbarko senojo miesto vietoje (2814), Kauno
g. 64, Jurbarko m.,
projektas

Tyrėjas: Ugnius Budvydas
tel.: 8677 60577

Užsakovas: Igor Ivanov
tel.: 8600 88068

2012 m. rugsėjo 10 d.
Vilnius

Aiškinamasis raštas

Ivadas.

Sklypas, esantis Kauno g. Nr. 64, patenka į Jurbarko senojo miesto vietos (2814) teritoriją. Jis yra centrinėje jos dalyje. Šiame sklype numatoma įrengti mašinų stovėjimo aikštelę. Ji bus 24x19 m dydžio (~460 m²) (žr. priedus Nr. 1 ir Nr. 2). Įrenginėjant mašinų stovėjimo aikštelę žemės kasimo darai bus vykdomi iki 0,4 m gylio: bus nukasamas esamas gruntas ir vietoje jo atvežamas smėlis ir žvyras. Prieš vykdant mašinų stovėjimo aikštelės statybos darbus numatomų žemės kasimo darbų vietoje Kultūros paveldo departamentas nurodė atlikti archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus. Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų užsakovas Igor Ivanov.

Tyrimų tikslas: atlikti archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus būsimos mašinų stovėjimo aikštelės vietoje, fiksuoti kultūrinius sluoksnius, nustatyti jų chronologiją ir archeologinę vertę, surinkti archeologinius radinius.

Tyrimų apimtys ir metodika:

Būsimos mašinų stovėjimo aikštelės vietoje bus atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai (žr. priedą Nr. 2), kurių metu bus ištirti 2 šurfai 2x2 m dydžio. Iš viso bus tyrinėtas 8 m² plotas. Šurfai bus kasami kastuvais ir mentelėmis, bus naudojamas metalo iešiklis. Aptikus vertingą kultūrinį sluoksnį bus parengtas projektas detaliesiems archeologiniams tyrinėjimams, vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikus - būtų atlikti archeologiniai žvalgymai.

Ankstesnių tyrimų apžvalga

1997 m. nuo Kauno g. 64 į R ir ŠR archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus atliko L. Kvizikevičius. Nuo būsimos mašinų stovėjimo aikštelės, 20 – 35 m į R jis ištyrė šurfus Nr. 14 ir Nr. 15 (žr. Priedą Nr. 3). Šurfe Nr. 14 radinių neaptikta. Įžemis pasiektas 0,6 m gylyje. Šurfe Nr. 15 kultūrinis sluoksnis 1,2 m storio. Jame aptikta XVIII – XIX a. datuojamos buitinės keramikos ir pasaginė segė aguonine galvute. Nuo sklypo į ŠR, kitoje Kauno gatvės pusėje, buvo ištirti šurfai Nr. 10 – 12 (žr. Priedą Nr. 3). Šurfe Nr. 10 aptiktas XX a. sluoksnis. Įžemis 0,7 m gyltje. Šurfe Nr. 11 aptiktas smulkių akmenų grindinys. Šiame šurfe aptikta keramika datuojama XX a. Įžemis aptiktas 0,5 m gylyje. Šurfe Nr. 12 aptiktas 0,9 m storio XX a. kultūrinis sluoksnis (Kvizikevičius L. Jurbarko senamiesčio archeologijos žvalgomieji tyrinėjimai 1997 metais ataskaita. p. 7 – 8. F 2834).

1999 m. L. Kvizikevičius, ties Kauno g. namu Nr. 60, iš pradžių ištyrė 1x1 m dydžio šurfą, kuriame aptiko 1,35 m storio pilkos žemės sluoksnį. Iki 1 m gylio tęsėsi sluoksnis su XX a. šukėmis, o giliau radinių neaptikta. 1,35 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus aptiktas įžemis

smėlis. Užbaigus tirti šurfą iškasta tranšėja, kurioje aptiktas 1,2 – 1,4 m storio kultūrinis sluoksnis, kuriame tarp XX a. šiukšlių aptikta XVII a. plokštinių koklių (Kvizikevičius L. Archeologijos žvalgomieji tyrinėjimai Jurbarko ir Veliuonoje 1999 metų tyrinėjimų ataskaita. p. 13 – 14. F 3288).

2001 m. L. Kvizikevičius Kranto g. ištyrė 500 m ilgio, 30 cm pločio ir 70 cm gylio tranšėją. Tyrimų metu vertingų kultūrinių sluoksnių ir radinių neaptikta (Kvizikevičius L. Jurbarko senamiesčio ir Seredžiaus miestelio 2001 m. Žvalgomieji archeologijos tyrimai ataskaita. p. 5. F 3782).

Ugnius Budvydas

Priedai:

Priedas Nr. 1. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Jurbarko senojo miesto vietoje (2814), Kauno g. Nr. 64, Jurbarko m. Situacijos planas.

Priedas Nr. 2. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Jurbarko senojo miesto vietoje (2814), Kauno g. Nr. 64, Jurbarko m. Situacijos planas. Šurfų išdėstymas.

Priedas Nr. 3. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Jurbarko senojo miesto vietoje (2814), Kauno g. Nr. 64, Jurbarko m. Situacijos planas. Ankstesnių tyrinėjimų vietos.

Priedas Nr. 4. Kauno g. Nr. 64, dabartinis vaizdas. Fotografuota iš PV pusės.

Priedas Nr. 1. Kauno g. 64. Situacijos planas.

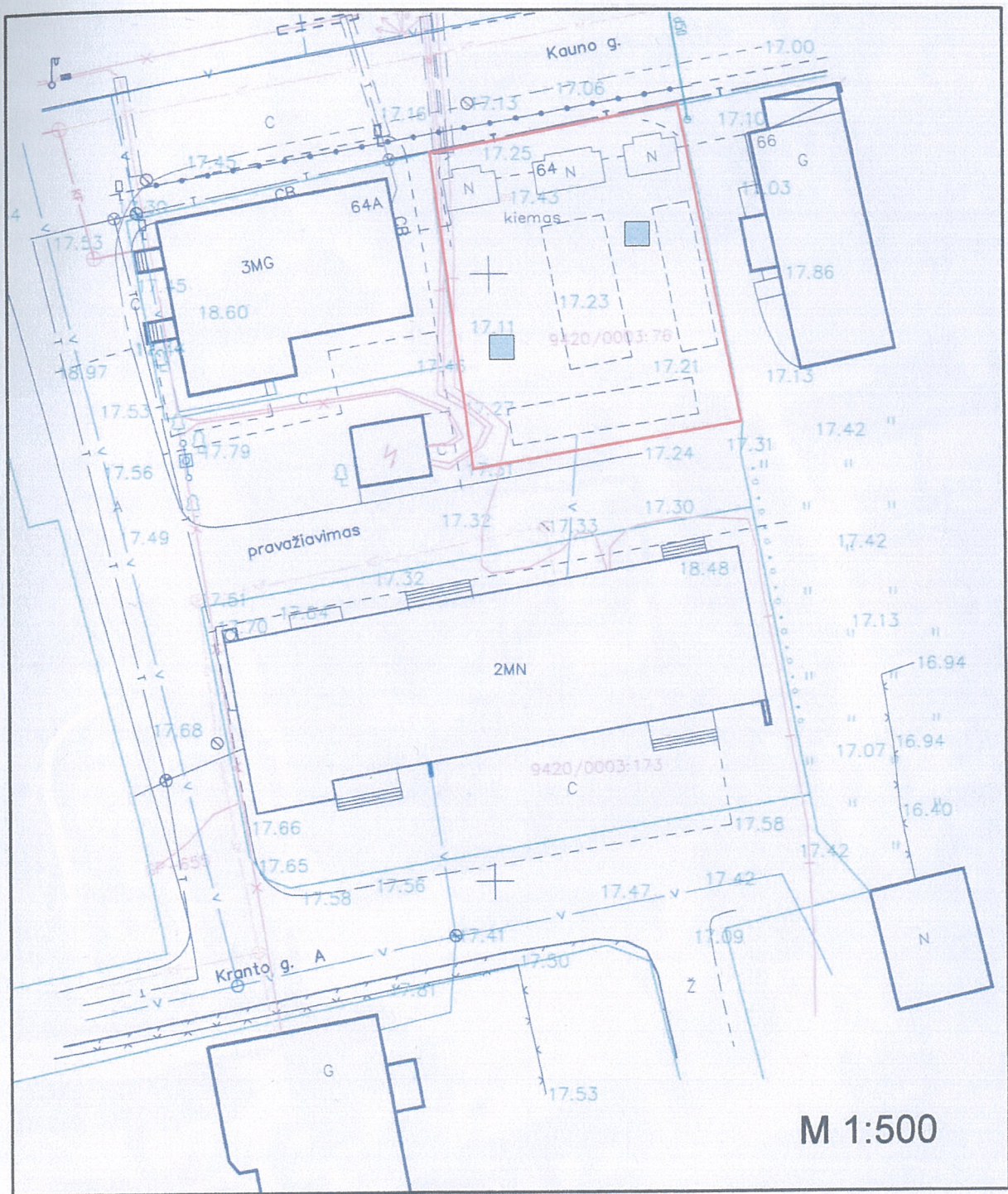
0 15 30 60 Meters

Jurbarko senojo miesto vietos (2814) riba

sklypo Kauno g. Nr. 64 ribos

Priedas Nr. 2. Kauno g. 64. Situacijos planas. Šurfų išdėstymas.

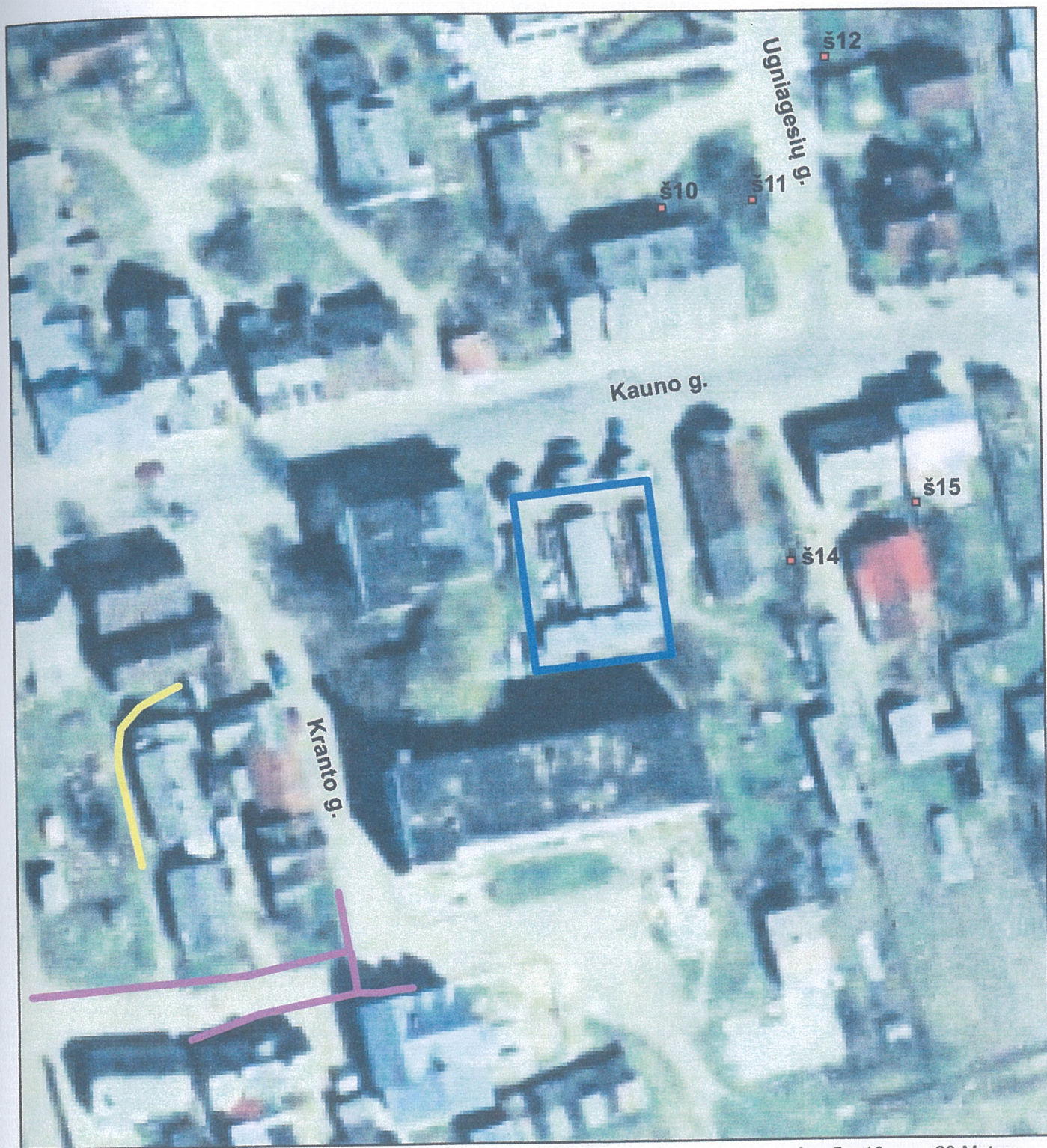

Sklypo Kauno g. 64 ribos

Būsimų šurfų vietos

0 5m

Priedas Nr. 3. Kauno g. 64. Ankstesnių tyrimų vietos.

0 5 10 20 Meters
|-----|-----|-----|-----|

sklypo Kauno g. Nr. 64 ribos

1997 m. L. Kvizikevičiaus archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai.

1999 m. L. Kvizikevičiaus iširta tranšėja

2001 m. L. Kvizikevičiaus iširta tranšėja

Priedas Nr. 4. Kauno g. Nr. 64, Jurbarko m.

Kauno g. Nr. 64. Dabartinis vaizdas. Fotografuota iš PV pusės.

LEIDIMAS

vykdyti archeologinius tyrimus

2012-09-19 Nr. 310
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **Ugniui Budvydui**

Vykdyti Jurbarko senojo miesto vietos (2814), Jurbarko r. sav., Jurbarko m., Kauno g. 64, **žvalgomuosius archeologinius tyrimus**

taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Jurbarko senojo miesto vietoje (2814), Kauno g. 64, Jurbarko m. projektas, 2012-09, Nr. 310.

Apskaitos, paveldotvarkos planavimo skyriaus
vyriausiasis specialistas

V. Lučunas